

ZESPÓŁ PORADNI NR 3

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 6

Specjalistyczna Poradnia Wczesnej Diagnostyki i Rehabilitacji

20 - 863 Lublin, ul. Młodej Polski 30

tel./ fax (81) 741- 09- 30; 0-501-37-00-90

www.zp3.lublin.pl / e-mail: poczta@zp3.lublin.eu

Wpływ wysokich technologii na rozwój mowy dziecka.

GAZETKA NR 12

opracowanie:
Anna Cygan – neurologopeda

STYMULACJA OBRAZEM...

Rozwijający się mózg dziecka atakowany jest przez agresywne, szybko zmieniające się bodźce wzrokowe (**komputer, TV, billboardy, reklamy, emotikony**) przetwarzane w prawej półkuli mózgu. Badania neurobiologów wykazują, że **wysoka aktywność prawej półkuli zwalnia lub nawet hamuje rozwój lewej półkuli mózgu, odpowiedzialnej za uczenie się języka mówionego lub pisanego.**

Wysokie technologie, czyli:

- TV
- laptop – gry komputerowe!!!
- komputer
- tablet
- komórka
- smartfony
- zabawki dźwiękowe

Jak pisze prof., neurobiolog Manfred Spitzer, na strukturę mózgu wpływa:

- to, co dziecko **ROBI** np.: ogląda TV **jak również**
- to, czego dziecko **NIE ROBI:**
 - nie je
 - nie ubiera się samodzielnie
 - nie bawi się z rodzicami

Dużo czasu czyli ile?

BADANIA:

- W USA - ponad 2 tys. dzieci i młodzieży spędza **7,5 godzin dziennie** na korzystaniu z mediów elektronicznych – więcej niż ich czas spania!
- **9 - miesięczne** niemowlęta oglądają TV 40 minut dziennie!
- **dzieci w 1. r. ż.** - 1 godz. dziennie!
- **dwulatki** – około 1,5 godz. dziennie!
- **przedszkolaki** – kilka godzin dziennie

W obecnych czasach **dzieci najczęściej oglądają telewizję w samotności i często bez ograniczeń.** Bez dialogu i rozmowy z osobą dorosłą, maluch tworzy własne, zwykle nieprawdziwe interpretacje obrazu i przekazów językowych. D. de Kerckhove pisze o syndromie „**brakującej połowy sekundy**”. Polega on na tym, że szybkość wyświetlania obrazu telewizyjnego jest tak duża, że naszemu aparatowi percepcyjnemu brakuje połowy sekundy potrzebnej na to, aby mógł przetworzyć informacje i nadać im znaczenie.

Dziecko:

- uzależnia się od szybko zmieniających się obrazów i słów
- uczy się świata przesiąkniętego agresją i hałasem

Efekt:

- nadmierne pobudzenie
- niepokój, lęklivość

REKLAMY:

- wysoka powtarzalność uzależnia jak narkotyki
- **Podczas słuchania TV, mózg uczy się eliminować dźwięki językowe i nastawia się na niewerbalne dźwięki (muzykę, reklamy). Dzieci są zahipnotyzowane.**

Efekt samej ekspozycji:

J. LeDoux podkreśla, że nawet przy podświadomie rejestrowanych obrazach zauważa się preferencję do oglądania bodźców znanych. Dlatego **dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej wpatrują się reklamy jak zahipnotyzowane.**

Po powrocie do domu **rodzice często natychmiast włączają TV, przez co odbierają sobie i swoim dzieciom możliwość rozmowy.** Dziecko kieruje swą uwagę na dynamiczny i działający

podprogowo przekaz reklamowy. Badania neurobiologów pokazują, że możliwa jest percepcja ruchu bez postrzegania kształtu. Dlatego, niemowlęta sadzane przed TV, uspokajają się, gdyż śledzą ruch przedmiotu, co jest zgodne z etapem rozwoju, na którym się znajdują. Dzieci w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym narażone na odbiór bodźców z przekazów telewizyjnych, pozostają tym samym na wcześniejszym etapie rozwoju percepcji. Podobnie jak niemowlęta preferują obraz dynamiczny od statycznego (np. nieporuszająca się czarno-biała książka).

ZABAWKI DŹWIĘKOWE

- Powtarzająca się „melodyjka” nie pozwala dziecku na słuchanie mowy
- **Ośrodki słuchowe w prawej półkuli mózgu specjalizujące się odbiorze**

dźwięków niewerbalnych (np. melodyjka z dźwiękowej zabawki) blokują niemal całkowicie lewopółkulowy odbiór przekazów językowych (mowa)

- Dziecko słyszy mowę dorosłych, ale nie przetwarza jej w wyższych strukturach układu nerwowego
- Mózg uczy się ignorować mowę

Dziecko, które przebywa w pomieszczeniu, w którym gra TV, gra muzyka lub elektroniczna zabawka, odbiera mowę jako dźwięk, ale jej nie przetwarza.

Podczas zabawy elektronicznymi zabawkami dochodzi do osłabienia siatki neuronowej odpowiadającej za kontakty z ludźmi.

Bardzo ważne w terapii logopedycznej jest budowanie kontaktów w diadzie oraz prowadzenia zabawy tematycznej, wymagającej wcielania się w role.

TELEOGŁUPIANIE

O konsekwencjach, jakie niesie za sobą oglądanie telewizji pisze doktor neurobiologii Michel Desmurget w książce pt.: „Teleogłupianie. O zgubnych skutkach oglądania TV(nie tylko przez dzieci)”.

Przedstawia w niej i analizuje wyniki różnych badań.

Naukowcy potwierdzają, że...

TV ma negatywny wpływ na:

- rozwój intelektualny
- wyniki w szkole
- język
- zdolność skupienia uwagi i koncentracji
- wyobraźnię
- rozumienie emocji
- kreatywność
- sen

Warto obejrzeć...

„TELEWIZJA Z MLEKIEM MATKI”

Codzienny kontakt dziecka z ekranem:

- telewizora
- komórki
- laptopa

zmienia szlaki nerwowe, które są przygotowane do uczenia się języka i empatii od ludzi.

UZALEŻNIENIE OD KOMPUTERA

Podczas gry na komputerze w mózgu wydzielają się neuroprzekaźniki (dopamina). Dziecko odczuwa chwilową przyjemność. Z chwilą zakończenia gry, pojawia się niezadowolenie, gdyż potrze-

ba nie została zaspokojona. W trakcie gry można wejść na kolejny poziom zaawansowania, zyskać kolejne życie itd.. Dziecko chce więcej, więcej i więcej...

Niebezpieczeństwo:

Dzieci nawet po odejściu od komputera jeszcze „gra w głowie”.

Skutki nadmiernego oglądania TV:

- krótki czas uwagi, **trudności w koncentracji**
- problemy z kontaktem wzrokowym
- problemy z czytaniem
- nieprawidłowa artykulacja
- brak umiejętności opowiedzenia historyjki obrazowej
- brak umiejętności opowiedzenia obejrzonej bajki
- brak umiejętności słuchania
- brak rozumienia emocji
- brak myślenia symbolicznego
- **gorsze wyniki w nauce**
- mniejsza aktywność fizyczna
- **problem ze słuchaniem tekstu pisanego**

Literatura cytowana:

- Teleogłupianie. O zgubnych skutkach oglądania telewizji (nie tylko przez dzieci), Michael Desmurget (2012)
- Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci., Manfred Spitzer
- Zastygłe spojrzenie. Fizjologiczne skutki patrzenia na ekran a rozwój dziecka., Rainer Patzlaff
- Płytki umysł. Jak internet wpływa na nasz mózg Carr N. (2012)
- iMózg. Jak przetrwać technologiczną przemianę współczesnej umysłowości. Gary W. Small, Gigi Vorgan (2011)
- Metoda krakowska wobec zaburzeń dzieci, Cieszyńska – Rożek J., Kraków 2013 r.
- Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych, Cieszyńska – Rożek J., Kraków 2010 r.

Grafika:

- http://www.milionkobiet.pl/files/2011_06/d56dc624d2370c27fa66ce8c3ddf6990_f18f51.jpg
- <http://zwierciadlo.pl/wp-content/uploads/2011/10/Dzieci-przed-telewizorem-665x309.jpg>
- http://s.babyonline.pl/i/chlopiec-przed-tv-telewizor-tv-dziecko-przed-telewizorem-GALLERY_MAI2-25468.jpg
- http://cdn27.dlarodzinki.smcloud.net/t/photos/t/6911/zabawki-przyszlosci-dzwiekowe-zabawki-dla_244343.jpg